

ОХРИДСКИ ПРОЛОГ, СВЕТОГ ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА ВЕЛИМИРОВИЋА, ЗА

02. август по јулијанском календару

1. Откриће и пренос моштију св. Стефана архиђакона и првомученика. Када зловни Јевреји камењем убише св. Стефана, оставише тело његово да га пси изеду. Но другчије хтеде Промисао Божја. Тело мучениково лежаше на отвореном месту под градом ноћ и два дана, а друге ноћи дође Гамалил, учитељ Павлов и потајни ученик Христов, узе тело, однесе га у Кафаргамалу на своје имање, и ту га чесно погребе у једној пећини. У исту пећину сахрани Гамалил и свога пријатеља Никодима, који плачући над гробом Стефановим умре. Ту сахрани Гамалил и свога крштенога сина Авива. И према своме завештању и сам Гамалил ту беше сахрањен. Од тога времена прошли су векови, и нико од живих није знао, где је сахрањено тело св. Стефана. Но 415. год., за време Јерусалимског патријарха Јована, јави се Гамалил три пута у сну свештенику Кафаргамалском, Лукијану, и потанко му оприча све о сахрани свих поменутих указујући тачно место њихових заборављених гробова. Узбуђен од тога сна Лукијан јави патријарху, и с благословом патријарховим оде с људима и откопа четири гроба. Гамалил му беше већ у сну рекао, које је чији гроб. Силни мирис благоухани испуни сву пећину од моштију светитељских. Тада мошти св. Стефана беху свечано пренете на Сион и ту чесно сахрањене, а мошти осталих изнесене на једно брдо више пећине, и ту у једној цркви положене. Многа исцелења болесника догодише се тога дана од моштију св. Стефана. Доцније те мошти бише пренете у Цариград. Тако Господ увенча многим славом онога који први за Његово име крв своју проли.

2. Свешт. муч. Стефан папа Римски, и други с њим. Био папа у Риму од 253-257. год. Борио се против јеретика Новатијана. Исцеливши Лукилу, ћерку трибуна Немезија, крсти обоје. Пострада у време Валеријана са 12 својих клирика. Посечен за време литургисања.

3. Св. блажени Василије јуродиви Московски. Отац му се зваше Јаков а мати Ана. У 16. години својој предао се подвигу јуродства, и у том тешком подвигу издржао 72 године. Живео свега 88 година.

Ишао бос, гологлав и у дрољама. Није имао никаква стална обиталишта. Исправљао је грешнике, укоревао велможе, прорицао истинито, имао виђења на даљину. Натрпевши се довољно од глади, од мраза, од увреда људских, Василије блажени предаде Богу своју свету душу. На погребу му био цар Иван с митрополитом. Сахрањен у храму Московском Пресвете Богородице, назватом после по његовом имену.

Усред ноћи тамне Гамалил се јави,
Лукијану тајну чудесну објави;
Гамалил се јави, старац достојанствен,
На светлоте лицу осмејак тајанствен,
Дуга седа брада, и седе му власи,
Хаљина му бела, црвен крст је краси.
Па Гамалил стави четири кошнице
У пећини једној крај четири гробнице.
Три бејаху златне, четврта сребрена,
Свака беше цвећем красним испуњена.
Прва беше пуна црвенога цвећа,
Три остале белог, из рајског пролећа.
– Та златна кошница, Гамалило рече.
Са црвеним цвећем, из ког мирис тече.
Та пред гробом стоји Стефана светога,
Што крв своју проли за Христа живога.
А две друге златне са цвећем пребелим
С Никодимом светим ја, Гамалил, делим
Ту његово тело, а ту моје тело
А четврта она – чисто сребро бело
И са белим цвећем, ту Авив почива,
Мој синак једини, кога гледам жива.
Кошница му бела и цвеће му бело,
Јер чисту имаше и душу и тело,
Млад и крштен умре као цветак рани,
Крај Стефана светог ја сина сахрани'
Да помогне светац мом Авиву сину
Ко што он поможе сваком хришћанину.

РАСУЂИВАЊЕ

Ми морамо бити стрпљиви и милостиви према грешнику, ако хоћемо да дуготрпљиви Бог буде милостив према нама. Велика милосрдност блаженог Александра патријарха Антиохијског постала је била пословична. Неки његов писар украде му неколико златника и побегне у Тиваиду. Но у пустињи ухвате га разбојници и одведу собом. Узнавши о овоме Александар пошље 85 златника разбојницима као откуп. Зато се говорило: „милост Александрова не може бити побеђена никаквим грехом.“ А св. Јован Милостиви пише: „Дуготрпљивост је Божја непокретна, и милост његова незлобива... Колико зликоваца, који иду да убију и украду, Он прикрива, да не буду ухваћени и на муке стављени. Морски разбојници плове по мору, и Он не наређује мору да их потопи. Колико се њих криво куну Светим Причешћем, и Оп трпи, не плаћајући им овде злом. Хајдуци на Друму пљачкају, и Он их не предаје зверовима да их растргну... Блудници с блудницама ходе, а Он трпи. Зашто све то? Јер чека покајање и обраћање. Заиста Бог не жели пропасти грешнику... Зато, браћо, застидимо се пред преблагим Господом Богом.“

СОЗЕРЦАЊЕ

Да созерцавам чудесну помоћ Божју покајаним Израиљцима (Судиј. 11), и то:

1. како покајници завапише Богу: чини с нама што ти је драго, само нас сад избави (Судиј. 10);
2. како дух Господњи сиђе на Јефтаја, и он разби Амонце и ослободи Израиљ;
3. како и данас покајање људи доводи до мира с Богом и низводи помоћ Божју у напасти.

БЕСЕДА о жалби Божјој на народ неверни

Чујте небеса и слушај земљо, јер

Господ говори: синове одгојих

и подигох, а они се одвргоше мене. (Иса. 1, 2)

Гњев, гњев Божји! У гњеви одвраћа се Бог од народа избраног и жали се на њ осталим створењима Својим, жали се небесима и

земљи. Чујте ангели моји свети и словесни, и чујте све твари земаљске бесловесне! Хтедох народ овај учинити светим и словесним, а он се унизи испод твари бесловесних нечистотом и неблагодарношћу. Назвах их синовима Својим *и узвисих их*, а они ми окретоше леђа и одоше за скверним идолима! Гњев, гњев Божји, гњев љубави, која и по хиљадити пут чини добро губавцу, но која и по хиљадити пут бива попљувана од губавца. Кад би све мртве стихије проговориле могле би, са свима живим тварима, посведочити превелика чудеса, која једини и живи Бог учини у Мисиру и у пустињи за народ Израилски, само да би се овај народ одвратио од идолопоклонства и поверовао у јединога живога и свемогућега Бога. То би могла посведочити и вода и крв, и камен и дрво, и тама и огањ, и жабе и мухе, и птице и змије, и болест и смрт, и облак и дим, и ветар и мана, и бакар и гвожђе, заједно са фараоном и многобројним народима, чудесно побеђеном руком Божјом и уклоњеним с пута народу Израилском. Па ипак се тај народ одврже од Бога и оде за идолима!

То је страшно виђење Исаије, сина Амосова, пророка Божјег. О браћо моја, помислите, какво би виђење имао пророк Исаија за нас, кад би се данас појавио у нашем народу!

О Господе, једини живи, и једини свемоћни, прикуј ум и срце наше уз Тебе, Бога истинога, и сачувај нас, сачувај нас одступништва од Тебе. Теби слава и хвала вавек. Амин.

svetosavlje.org/dan-prologa/2-avgust-po-julijanskom-kalendaru/2023-08-15/